

සිසු ගොවි පැන

එච්. කේ. ඒ. ආරියවතී,
11 ඒ, විද්‍යා,
හ/වලස්මුල්ල විද්‍යාලය,
වලස්මුල්ල.

1. ප්‍රශ්නය: සෝයා බෝංචි වල අඩංගු මූල ද්‍රව්‍ය මොනවාද? සෝයා බෝංචිවල කොළ රසය ඇති කරන එන්සයිමය කුමක්ද? එම එන්සයිමය ඇතිවන්නේ සෝයා බෝංචිවලට නයිට්‍රජන් එස් එකතු කිරීම නිසාද? නැතිනම් එම බීජවල ස්වභාවයෙන් ඇතිවන එන්සයිමයක්ද? සෝයා බෝංචි වියළි බීජ වශයෙන් එළවළුවක් ලෙස පිළියෙල කළ හැකිද?

පිළිතුර: සෝයා බෝංචිවල අඩංගු මූල ද්‍රව්‍යයන් යනුවෙන් ඔබ පැනයේ අදහස විය යුත්තේ එහි අඩංගු පෝෂ්‍ය පද්ධියන් විය යුතුයි. ප්‍රධාන පෝෂ්‍ය පද්ධියන් වශයෙන් ප්‍රෝටීන් සාමාන්‍යයෙන් 30% - 40% පමණද, මේද 18% - 21% පමණද අඩංගුව පවතී. එහෙත් ප්‍රභේද අනුව මෙම ප්‍රෝටීන් හා මේද ප්‍රතිශතයන් වෙනස්වේ. ප්‍රයෝජනයට ගන්නා අනිකුත් ශාඛ බීජයන්ගේ තරම් පිෂ්ඨය සෝයා බෝංචි බීජවල නැත. මීට අමතරව සෝයා බෝංචිවල විටමින් "ඒ" සහ "බී" බහුල වශයෙන් ඇත.

සෝයා බෝංචිවල කොළ රසය ඇතිවන්නේ ඇත්ත වශයෙන්ම එහි අඩංගු එන්සයිමයක් හෝ රසායනික සංයෝගයක් නිසාය. එහෙත් මෙම එන්සයිමය නිසා ඇතිවන අමිනිරතාවය නිසම අයුරින් සෝයා බෝංචි නිෂ්පාදනයන් පිළියෙල කිරීමෙන්ද, වොකලට ද්‍රව්‍ය සෝයා බෝංචි ආහාරයකට මිශ්‍ර කිරීමෙන්ද මහඟරවා ගැනීමට පුළුවන.

නයිට්‍රජන් එස් එකතුකිරීමෙන් සෝයා බෝංචිවල කොළ රසය හෙවත් අමිනිර රසය ඇති නොවේ. නයිට්‍රජන් එස් එකතුකිරීමේ ප්‍රධාන අදහස වන්නේ ශාඛ මූල ගැටිති ප්‍රමාණය වැඩි කරමින් නයිට්‍රිකරණය ඇතිකර එමගින් වැඩිපුර නයිට්‍රජන් ප්‍රමාණයක් බෝගයට ලබාදෙමින් යොදන නයිට්‍රජන් පොහොර ප්‍රමාණය අඩුකර, වැය අඩුකර ගැනීමයි.

සෝයා බෝංචි වියළි එළවළුවක් වශයෙන් පිළියෙල කර ගැනීම අසීරුය. මෙයට හේතුව එය පිෂ්ඨයෙන් අඩුවීමත්, මේදය අධික ප්‍රමාණයක් අඩංගුවීමත් නිසාය. සෝයා පිට්ටලින් වෙනත් ආහාර වර්ග පිළියෙල කිරීමේදී, හාල් පිටි හා තිරිඟු පිටි සමග මිශ්‍රකර මිස තනිකර සෝයා පිටි පමණක් ගනු නොලැබේ.

එස්. ධර්මසිරි විජේසේකර,
12 ශ්‍රේණිය,
හ/විජයබා මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය,
හුංගම.

2. ප්‍රශ්නය: නිවෙස්වල ඉවත දමන ලද පොල් කුඩු වියළා පොල් පුන්නක්කු වෙනුවට ගව ආහාර සලාකයට එක් කිරීම යෝග්‍යද? පොල් පුන්නක්කු සහ පොල් කුඩුවල ඇති පෝෂ්‍ය කොටස්වල වෙනස පැහැදිලි කරන්න.

පිළිතුර: පොල් කුඩුවල අධික ප්‍රමාණයක් මේදය අඩංගුව පවතී. සාමාන්‍යයෙන් අඩංගු මේද ප්‍රමාණය 50% කටත් වැඩිය. නිෂ්පාදනයක් ලබාදෙන, එනම් කිරි, බිත්තර ලබාදෙන සතුන්ට මේ නිසා පොල් කුඩු සුදුසු නොවේ. පොල් කුඩු වියළීමේදී එයින් වැඩි වශයෙන් වාෂ්පවී ඉවත්වී යන්නේ ජලයයි.

මේද හා අනිකුත් දෑ ශේෂව පවතී. එහෙත් පොල් කුඩු වියළා ඒවායේ මේදය ඉවත්කර ගව ආහාර සලාකවලට එක්කිරීම යෝග්‍යයි. ගෙදර දෙරේ ඉවත්ලන පොල් කුඩු ගව ආහාර සලාකයට එක්කළ විට ඒවායේ මේදය අධිකව ඇති බැවින් ජීර්ණවීමේදී අපහසුතාවයක්ද ඇතිවිය හැක.

පොල් පුන්තක්කු සහ පොල් කුඩුවල ඇති පෝෂ්‍ය කොටස්වල වෙනස මෙසේ දැක්විය හැක.

අඩංගු ද්‍රව්‍ය	පොල් පුන්තක්කු	පොල් කුඩු
තෙතමනය	9.0%	ලබාගත් ක්‍රමය අනුව විවිධ වේ.
සම්පූර්ණ ප්‍රෝටීන්	21.4%	21.4%
මේදය	2.4%	ලබාගත් ක්‍රමය අනුව විවිධ වේ.
කන්කු	13.3%	13.3%
බනිජ	6.6%	6.6%
ශක්තිය (කැලරි)	800	විශ්ලේෂණයකින් මිස දැක්විය නොහැක.

වී. කේ. එම්. ප්‍රේමරත්න,
11 කෘෂි විද්‍යා ශ්‍රේණිය,
අ/මැදවව්විය මහා විද්‍යාලය,
මැදවව්විය.

3. ප්‍රශ්නය:

- (අ) කිරි ආකාර ගව වර්ග මොනවාද ?
(ආ) කිරි නිෂ්පාදනයට සුදුසු දෙනාක් තෝරාගන්නේ කෙසේද ?
- (අ) මී මැස්සාගේ ජීවන චක්‍රය පැහැදිලි කරන්න.
(ආ) මී මැසි ජනපදයක සාමාජිකයන්ගෙන් ඉටුවන මෙහෙය පැහැදිලිව විස්තර කරන්න.

පිළිතුර:

- (අ) කිරි ආකාර ගව වර්ග: ජර්සි, ප්‍රියියන්, අයර්ෂයර්.
(ආ) කිරි නිෂ්පාදනයට සුදුසු දෙනාක් තෝරා ගන්නා අන්දම:
කිරි නිෂ්පාදනයට සුදුසු දෙනාක් තෝරා ගැනීමේදී පහත සඳහන් ශරීර අවයව ලක්ෂණ අනිවාර්යයෙන්ම තිබීම අවශ්‍යයි.

ගම්භ අවයවය

දැණියම් විය යුතු ලක්ෂණ

- හිස සහ ගෙල ලක්ෂණ**
ලාලිත බවක් ඇති මනා ලෙස හැඩවුන චූහුණ, මඳක් විශාල දිස්තිමත් ඇස් විවෘතව ඇති පළල් හොම්බ හා විශාල නාස් පුඩු, හිස ගෙලට මනා අයුරින් සම්බන්ධවීම, කන් මධ්‍යම ප්‍රමාණවීම හා අං ගව වර්ගයට අනුකූලවීම.
- උදරය**
කිරි නිෂ්පාදනයට සුදුසු දෙනාකගේ උදරය විශාලව පැවතිය යුතුය. උදරය විශාල වූ විට, අධික ආහාර ප්‍රමාණයක් ගතහැකි වන අතර ආහාර ජීර්ණය කරවීම සඳහා විශාලවූ ජීර්ණ පද්ධතියක් ඇත. ඉල ඇටදෙකක් අතරින් ඇඟිලි තුනක් තැබිය හැකිනම්, උදරය විශාල උසස් කිරි නිෂ්පාදනයක් දෙන දෙනාකගේ ප්‍රමුඛ ලක්ෂණයකි.
- රුධිර සංසරණය**
ජීර්ණයවී අවශෝෂණය වූ ආහාර රුධිර පද්ධතිය මගින් ශරීරයේ සෑම අවයවයකටම ගෙනයයි. රුධිර පද්ධතිය මගින් එම ආහාර කිරි බවට හරවයි. අධික ක්‍රියාකාරී රුධිර සංසරණ පද්ධතියක් ඇතිවිට, ශක්ති සම්පන්න බවින්, සිනිඳු සමෙන් හා දිස්තිමත් ඇස්වලින් දර්ශණය වෙයි.

ඔරි රෙවියාව

දර්ශන මය යුතු ලක්ෂණ

4. කිරි නිෂ්පාදන
නග්‍රහණයේ ලක්ෂණ

කිරි මූරය අවසන් වූ පසු තරවීමක්, යළි පැටවා ලැබී යාකි 3 - 4 ක් පමණ ගත වූවාට පසු පෙර සිටි තත්වයට පත්වීමක්, තරවීම සඳහා කෙතරම් පෝෂ්‍යදායී ආහාර සැපයුවත් එලෙසම පැවතීමක්, කිරි නිෂ්පාදනය සඳහා සුදුසු දෙනකගේ ප්‍රමුඛ ලක්ෂණයකි.

5. තන බුරුල්ල
හා කිරි ගිරා

තන බුරුල්ල හතරැස්ව පිහිටීම, ඉදිරිපසින් හා පිටුපසින් සිරුරට මැනවින් සම්බන්ධවී තිබීම, රබර් මෙන් ඇදෙන සුළු වීම ආදී ලක්ෂණ පෙන්විය යුතුයි. තන සුළු අඟල් 3 - 4 ක් පමණ දික්ව සමාකාරව පිහිටා තිබීම උසස් කිරි නිෂ්පාදන දෙනකගේ ප්‍රමුඛ ලක්ෂණයකි. කිරි මූරය පවත්වාගෙන යන අවධියේදී කිරි ගිරා වීශාලව වකුටුවී ඇත්නම්, කිරි නිෂ්පාදන සුදුසු දෙනකගේ ලක්ෂණයකි. එසේම මෙවන් දෙනකගේ කිරි මූරය අවසන් වූ විට, මේවා හැකිලී කුඩා විය යුතුය. තන බුරුල්ල මසින් පිරි තද බවක් පෙන්වුම් කරයිනම් එම දෙනක් කිරි ලක්ෂණ නොපෙන්වයි.

6. ඔරි හැඩය

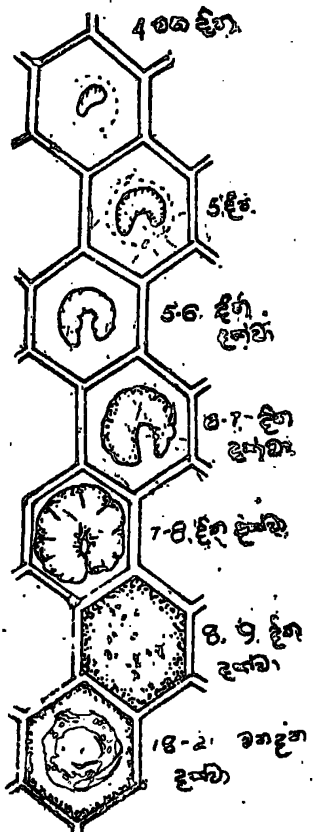
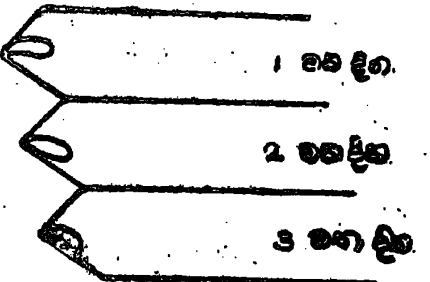
ඉදිරිපසින්ද, පැත්තෙන්ද, පිටුපසින්ද බලන විට කිරි නිෂ්පාදන දෙනකගේ හැඩය ත්‍රිකෝණාකාරය. මෙයට හේතුව කිරි නිෂ්පාදනය කරන අවධියේදී උදර ප්‍රදේශය සැම විටම වීශාලව පිහිටන නිසාය. මෙවන් ලක්ෂණ දර්ශනය නොවෙනම් කිරි නිෂ්පාදනය සඳහා සුදුසු දෙනක නොවේ.

7. උදර කුහර
මාපය

උකුල් ඇට සම්බන්ධවීමෙන් උදර කුහර වාපය සෑදේ. ප්‍රසූතිය පහසුවන්නේ උකුල් ඇට පළල්ව තිබීමෙනි. උකුල් ඇට පළල්ව තිබීම උසස් නිෂ්පාදනයක් දෙන කිරි දෙනකගේ ලක්ෂණයකි.

2. මී මැස්සාගේ ජීවන චක්‍රය

1. බිත්තරය	3. පිලවා
2. කීටයා	4. සම්පූර්ණ සත්වයා

මී මැසි ජනපදයක සිටින සාමාජිකයින්:

1. රජ මැසි
2. ගැහැණු වැඩකාර මැසියෝ
3. පිරිමි මැසියෝ

1. රජ මැසි

මී මැසි ජනපදයක රජ මැසියාගේ කාර්යයන්:

1. බිත්තර දැමීම.

2. වැඩකාර මැසියෝ:

වැඩකාර මැසියාගේ කාර්යයන්:

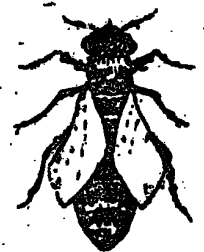
1. රජ මැසි හා පිරිමි මැසියන් රැකබලා ගැනීම.
2. ජනපදයේ ඇති කුඩා පැටවුන්ට ආහාර සැපයීම.
3. මල් පැණි ජනපදය වෙත ගෙනයාම.
4. ඉටි නිපදවීම.
5. වද සැදීම.
6. තටු සැලීමෙන් ජනපදයට වාතය ලබාදීම හා එමගින් පැණිවල ජලය ඉවත්කර පැණිවල සාන්ද්‍රතාවය වැඩි කිරීම.
7. මී මැසි ජනපදය ආරක්ෂා කිරීම.

3. පිරිමි මැසියා:

පිරිමි මැසියාගේ කාර්යයන්:

1. ජනපදයේ ඇති රජ මැසි සංසේචනය කිරීම.

කීර්ති විරතුංග,
10 වී ශ්‍රේණිය,
රාහුල මහ විදුහල,
මාතර.

4. ප්‍රශ්නය: 1. තැඹිලි පැලයක් සිට වට එය දිනෙන් දින වැඩි පසුව පොල් පැලයක් බවට පත්වන්නේ කෙසේද ?
2. දුම්කොළ වගාවට රතු පස අවශ්‍ය ඇයි ?

පිළිතුර:

1. තැඹිලි පැලයක් සිට වට එය දිනෙන් දින වැඩි පොල් පැලයක් බවට පත්වීමේ හේතුව:

ඉතාමත් සරළ වශයෙන් විස්තර කිරීමේදී තැඹිලි හා පොල් යනු එකම තාල වර්ගයට අයත් ශාඛා ප්‍රභේදයන් දෙකකි. ශාඛයේ බාහිර ලක්ෂණ වලින් පමණි, මෙම ශාඛ ප්‍රභේදයන් දෙක වෙනස් වනුයේ. මෙහිදී ස්වභාවික දෙමුහුමක් එනම් පරාගනය හා සංසේචනයක් මෙම ප්‍රභේද දෙක අතර සිදුවී ඇති බව පෙනේ. එය පහත සඳහන් අයුරින් විය හැක.

පොල්	තැඹිලි	පිය
තැඹිලි	පොල්	මව

පරාගනය පාලන සහිතව කෘත්‍රිමව කර නොමැති නිසාත්, ස්වභාවිකව සිදුවී ඇති නිසාත් පොල් ගසේ ලක්ෂණ ප්‍රමුඛවී, තැඹිලි ගසේ ලක්ෂණ නිලිනවීම නිසා මෙසේ සිදුවිය හැක. ඇතැම් විට පාලනයකින් තැඹිලි යළි දෙමුහුම් කිරීමෙන් (තැඹිලි ශාඛයක් සමඟ) තැඹිලි ශාඛයක් ලබාගැනීමට පුළුවන.

2. දුම්කොළ වගාවට රතු පස අවශ්‍යවීමට හේතුව:

වර්ග අනුව පොදුවේ සලකා බලන විට දුම්කොළ වගාව සඳහා ඉතාමත්ම සුදුසුවන්නේ පී. එච්. අගය 5.0 - 5.5 අතර පවතින පසකි. සාමාන්‍යයෙන් දුම්කොළ විශාල වශයෙන් වගාවෙන ප්‍රදේශවල පසේ තත්වය මේ අයුරින් පවතී. පසට අමතරව වගාවට උචිත දේශගුණික තත්වයක්ද පැවතිය යුතුය. මෙම සාධක උභය පස්වල දුම්කොළ වගාකළවිට, විවිධ කාර්යයන් සඳහා භාවිතයට ගන්නා දුම්කොළවල වාණිජ වටිනාකම අඩුවේ. සාමාන්‍යයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ රතු පස බෙහෙවින් ඇති ප්‍රදේශවල දුම්කොළ වගාව සඳහා උචිත මෙම සාධකයන් දක්නට ඇත.

කේ. ජී. කරුණාරත්න,
11 කෘෂි විද්‍යා,
හ/විජය මහ විද්‍යාල,
ගැටමාන්න.

5. ප්‍රශ්නය:

යූරියා පොහොරවල 45% පමණ නයිට්‍රජන් අඩංගු බව අපි දනිමු. එසේම යූරියා සෑම ශාඛයකටම අවශ්‍ය බවද දනිමු. එහෙත් නිව්ති ශාඛයට යූරියා යෙදවීමට ශාඛය මැරීයයි. එහෙත් නිව්ති ශාඛයට ගොම පොහොර යෙදවීමට ඉතා හොඳට වැඩේ. මෙයට හේතුව පහද දෙන්න.

පිළිතුර:

යූරියා පොහොරවල 45% වඩා, එනම් 46% පමණ නයිට්‍රජන් අඩංගුව පවතී. යූරියා සෑම ශාඛයකටම අවශ්‍යයයි යන කියමන සත්‍යයක් නොවේ. යූරියාවල අඩංගුවන්නේ ශාඛ වර්ධක වැඩීම කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන පෝෂ්‍ය පද්ධියක් වූ නයිට්‍රජන්ය. යූරියා හැර වෙනත් නයිට්‍රජන් අඩංගු රසායනික පොහොර විශේෂයක්ද ශාඛවලට නයිට්‍රජන් ලබාදීමට පසට එකතුකිරීමට පුළුවන. ගොම පොහොර යනු ඉතාමත්ම තනුක (සැර අඩු) ශාඛ වැඩීමට අවශ්‍ය පෝෂ්‍ය පද්ධියන් බහුල වශයෙන් අඩංගු කාබනික පොහොර විශේෂයකි. එබැවින් ගොම පොහොර කොතෙක් පසට එකතුකළත් නිව්ති ශාඛය නොමැරී පවතී. ඔබගේ ප්‍රශ්නය අනුව යූරියා පොහොර නිව්ති ශාඛයට ද්‍රාවනයක් වශයෙන් පත්‍රවලට ඉසින ලද්දේ? නැතහොත් ද්‍රාවනයක් වශයෙන් පසට එකතුකළාද? යන්න සඳහන් කර නැත. කෙසේ යෙදවූත් පොහොර සාන්ද්‍රණය වැඩිවී තිබෙන නිසාය නිව්ති ශාඛය මැරීයාමට හේතුවී ඇත්තේ.

රංජනී ජයන්තිමාලා,
12 සී,
සේනාධිකර මහා විද්‍යාලය,
උඩහේන්තැන්න.

6. ප්‍රශ්ණය:

1. ඌරු පැටවුන්ට ලේ අඩුකමින් වැළඳෙන රෝග කවරේද?
2. මෙම රෝග වලින් පෙන්නුම් කරන රෝග ලක්ෂණ මොනවාද?
3. මෙවැනි ඌණතා රෝගයකට ප්‍රතිකාර කරන අන්දම හා ඖෂධ වර්ගද සඳහන් කරන්න.

පිළිතුර:

1. මෙම රෝගය සාමාන්‍යයෙන් "රක්තභීතතාවය" යනුවෙන් හඳුන්වයි. රුධිරයේ අධිංගු රතු පැහැති කොටස වූ රතු රුධිරානු හා හිමොග්ලොබින් උනවිම නිසා ඇතිවන රෝගයකි. මෙය උරු පැටවුනට විශේෂයෙන්ම යකඩ සහ තඹ අඩුවූවිට වැළඳේ.
2. "රක්තභීතතාව" රෝගයේ රෝග ලක්ෂණ සාමාන්‍යයෙන් දක්නට ඇත්තේ පැටවුන් ඉපදී සති තුනක් (3) පමණ ගතවූ පසුදීය. විශේෂ රෝග ලක්ෂණ වශයෙන් පැටවුන් මහන්සි ගනියක් පෙන්වන අතර ඔවුන් දුර්වලය.
3. ප්‍රතිකාරය:
 1. මව සතුන් ගෝවර භූමිවලට යෑමට ඉඩ සැලැස්වීම.
 2. පැටවුන් ගෝවර භූමිවලට යෑමට අවසාව ලබාදීම.
 3. යකඩ අධිංගු සංයෝග මව සතුන්ගේ තන බුරුල්ලේ ආලේප කිරීම. (කිරි උරාබීමදී යකඩ සංයෝග ගිරිගත වේ.

සුනිල් එස්. සේවාවසම්,
10 ශ්‍රේණිය ඊ,
සේනාධිකර මහා විද්‍යාලය,
උඩහේන්තැන්න.

7 ප්‍රශ්නය

1. ගව පැටවුනට වැළඳෙන "විම්පනයිටිස්" රෝගයේ කෘෂි විද්‍යාත්මක නාමය කුමක්ද ?
2. මෙම රෝගය ඇතිකරවන රෝග කාරකයා හා රෝග කාරක කොට්ඨාශය කවරේද ? විද්‍යාත්මක නාමයන් සඳහන් කරන්න.
3. මෙම රෝගයේදී පෙන්වුම්කරන රෝග ලක්ෂණ කවරේද ?
4. මෙම රෝගය ඇතිවන්නේ කෙසේද ?
5. මෙම රෝගයට ප්‍රතිකාර කරන අන්දම සඳහන් කරන්න. (මෙම රෝගයේදී උදරය වාතයෙන් පිරීම නිසා එම වාතය උදරයෙන් ඉවත්කරන උපකරණ දෙක කුමක්ද ?)

පිළිතුර:

1. ගව පැටවුනට වැළඳෙන "විම්පනයිටිස්" රෝගයේ කෘෂි විද්‍යාත්මක හෝ වෛද්‍ය විද්‍යාත්මක නම් "විම්පනයිටිස්" ම වේ. මෙම රෝගයට ව්‍යවහාර කරන සාපාන්‍ය නාමය "බඩ පිපීමය".
2. "විම්පනයිටිස්" රෝගය ඇතිවන රෝග කාරකයා වන්නේ අනුජීවීන්ය.
3. "විම්පනයිටිස්" රෝගයේ පෙන්වුම් කරන රෝග ලක්ෂණ
 - (අ) රුමනය වාතයෙන් පිරී ඇති බැවින් තදවූ කර බැලූවිට රබානකට ගැසුවාක් මෙන් ගබඳයක් ඇසේ.
 - (ආ) ද්විභාවික වමාරා කෑම නවතී.
 - (ඇ) ශ්වසනය කිරීම අපහසු වන අතර පර්ශු වලින් ශ්වසනය කරයි.
 - (ඈ) ශ්වසන වේගය හා නාඪ වේගය අධික වේ.
 - (ඉ) වම්පැත්තේ රුමනය අතින් තද කළවිට සලකුණු නොවේ.
 - (ඊ) රුමනය තදින් පිරී ඇතිනම් සත්වයා බිමට වැටී පැත්තකට වී සිටී.

4. "උම්පනයිට්ස්" රෝගය ඇතිවීමට හේතුව:

- (අ) ළා තණකොළ, රනිල කොළ, පුස් ඇල්ලු පුන්තක්කු ආහාරයට දීම.
- (ආ) වසා ගුත්තියේ ඉදිමීමක්, පිළිකාවක්, ගලනාලයේ බරවීමක්.

5. "විම්පනයිට්ස්" රෝගයට ප්‍රතිකාර වශයෙන් පිළිවෙලින් මේවා අනුගමනය කළ යුතුය.

- (අ) ප්‍රථමයෙන්ම ගවයා නැගිටුවා ඇවිද්දවිය යුතුය.
- (ආ) නතුරුව උගුරට අතද ආහාර සිරවී ඇද්දැයි පරීක්ෂාකර බලා ඒවා ඉවත්කළ යුතුය.
- (ඇ) ඉන්පසු ගුද මාර්ගයට අත දමා ගොම ඉවත් කළ යුතුය.
- (ඈ) (2) හා (3) සඳහන් ප්‍රතිකාර සාධක නොවූයේ නම් ලීන්ඩිඩ් ඔයිල් පයින්ට් 1, ටර්පන්ටයින් අවුන්ට් 2 ක් මිශ්‍රකර පෙවිය යුතුය. නැතහොත් පෙරුම්කායම් ඉගුරු ඉස්ම හෝ පෙරුම්කායම් සුදුඵානු ඉස්ම පෙවිය යුතුය. ලෙයින් රෝගය සුව වුවහොත් දින 2-3 කින් මැර සල්ෆිස් රාත්තල් 1 - 2 ක් පමණ ජලයේ දියකර පෙවිය යුතුයි. (සාපාන්ත සත්වයාගේ වයස අනුව.)
- (ඉ) ඉහත සඳහන් (1 - 4 දක්වා) ප්‍රතිකාර අසාධක වුවහොත් පහත සඳහන් ප්‍රතිකාරය කළ යුතුය. එනම් විශේෂ උපකරණයක් මගින් සිදුරක් සාදා පිරි ඇති වාතය ඉවත් කිරීමයි. මෙම විශේෂ උපකරණය "ට්‍රෝකාව" හා "කැනියුලාව" යනුවෙන් හඳුන්වයි.

මනෝජ් ලලිත්ද පෙරේරා,
7 ඒ ශ්‍රේණිය,
මිත්‍ර/හරිස්වන්ද ලහ විදුහල,
මිගමුව.

8. ප්‍රශ්නය: පැසුණු පැණි දෙඩම් ගෙඩියකින් ගත් බීජ සිටුවා පැළ කීපයක් ලබා ගනිමි. එම පැළ වර්ධනය වීමෙන් පසු ගස් කීපයක එම දෙඩම්ද, ඉතිරි ගස් සියල්ලෙහිම ඇඹුල් දෙඩම්ද වශයෙන් එල හටගන්නා ලදී. මෙයේ සිදුවීමට හේතුව පහද දෙන්න.

පිළිතුර: පැණි හා ඇඹුල් දෙඩම් යනු උද්භිද විද්‍යානුකූල ශාඛ වර්ගීකරණයේ එකම කුලයට අයත් විශේෂයන් දෙකකි. (සිටරස් කුලය) මෙම කුලයට අයත් විශේෂයන් තවත් ඇත. මෙම විශේෂයන් අතර නිතර පර පරාගණය ස්වභාවිකව ඇතිවිය හැක. ඔබගේ ප්‍රශ්නයේ දත්තයන් අනුව පර පරාගණය සිදුවී ඇත්තේ පැණි හා ඇඹුල් දෙඩම් යන විශේෂයන් දෙක අතරය. පර පරාගණය සිදුවී සංසේදනයෙන් පසු ඇති වන දුභිංශ ශාඛවල මව් හෝ පිය පරම්පරාවේ ලක්ෂණ දැකිය විය යුතුමය. මව් හෝ පිය පරම්පරාවල ලක්ෂණ දැකිය වන්නේ පුෂ්පයන්ගේ පරාග ධාතියේ පරාග කණිකාවල හා බිම්බ කෝෂයන්ගේ බිම්බවල අඩ ගු න්‍යෂ්ටියන්ගේ ප්‍රවේණියනුවන් ප්‍රවෘත්ත ආකාරයටය. එනම් පැණි දෙඩම් ශාඛයේ ප්‍රවේණියනුවන් ප්‍රවෘත්ත වුවහොත් පැණි දෙඩම්ද ඇඹුල් දෙඩම් ශාඛයේ ප්‍රවෘත්ත වුවහොත් ඇඹුල් දෙඩම්ද වශයෙනි.

සැකසුම: මිත්‍රවන්ගොඩ අධ්‍යාපන ප්‍රදේශයේ තාක්ෂණික උපදේශක,
ඩබ්ලිව්. එම්. එස්. පෙරේරා